

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Pavla Molka a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **O. M.**, zast. JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 3. 2020, č. j. MV-7345-4/SO-2020, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 6. 2021, č. j. 14 A 54/2020 - 55,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaná **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovaná **j e p o v i n n a** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 4 114 Kč k rukám zástupce žalobkyně JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., advokáta se sídlem Ověnecká 78/33, Praha 7, ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 5. 3. 2020, č. j. MV-7345-4/SO-2020, zamítla odvolání žalobkyně proti usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „prvostupňový orgán“) ze dne 10. 9. 2019, č. j. OAM-17669-8/ZM-2019, a toto rozhodnutí potvrdila. Žalobkyně jako držitelka zaměstnanecké karty požádala prvostupňový orgán o souhlas se změnou zaměstnavatele, jak vyžaduje § 42g odst. 7 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Protože nereagovala na výzvu k doplnění náležitostí žádosti, doručenou fikcí na její doručovací adresu, prvostupňový orgán řízení tímto usnesením zastavil podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

[2] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který je zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Přisvědčil tomu, že výzva k odstranění vad nebyla žalobkyni řádně doručena. Ve formuláři pro žádost žalobkyně uvedla

v části F jinou adresu, než uvedla v části E téhož formuláře. Žalovaná tedy doručovala na adresu pro doručování, uvedenou v části F. Při zvážení všech okolností případu však nebyl takový postup správný. Dne 23. 4. 2019 žalobkyně prvostupňovému orgánu oznámila změnu svého bydliště. Ke dni vydání výzvy k odstranění vad žádosti ze dne 9. 7. 2019 si byl prvostupňový orgán této změny vědom. To ještě nevylučovalo použitelnost adresy pro doručování. Na vrácené obálce obsahující výzvu však byly uvedeny poznámky doručovatele, že je žalobkyně na adrese pro doručování neznámá. Pokud byla zásilka nedoručitelná z důvodu, že je adresát na daném místě neznámý, a současně měl prvostupňový orgán povědomost o tom, že žalobkyně změnila adresu pobytu evidovanou v informačním systému cizinců, pak měl prvostupňový orgán pojmout pochybnost, zda má k přebírání zásilek na adrese pro doručování stěžovatelka stále přístup, nebo jej ztratila spolu s přestěhováním.

[3] Doručení fikcí je třeba podle městského soudu považovat za legitimní procesní nástroj zaručující, aby potíže a obstrukce při doručování nebránily dokončení správního řízení. Správní orgán se však nemůže bez dalšího spolehnout na účinné doručení zásilky, pokud se mu písemnost vrátí s informací, že je adresát na dané adrese neznámý. Je protimluv, aby byl adresát neznámý na adrese pro doručování. Změna bydliště žalobkyně měla být pro prvostupňový orgán dalším důvodem pro pochybnosti o správnosti doručení. Tím, že je nezhlednil, ačkoli se ze strany žalobkyně nejednalo o obstrukční jednání, porušil prvostupňový orgán principy dobré správy. Chybné doručení výzvy proto představovalo vadu, která mohla mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

II. Obsah kasační stížnosti žalované a vyjádření žalobkyně

[4] Žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) napadla rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), navrhla jeho zrušení. Setrvává na stanovisku, že výzva byla žalobkyni účinně doručena fikcí a že její rozhodnutí o odvolání bylo zákonné.

[5] Spisový materiál prokazatelně obsahuje adresu pro doručování, a to bez omezení. Neobsahuje žádost o doručování na jinou adresu, např. shodnou s nově nahlášenou adresou pobytu. Žalobkyně po vložení nové adresy do evidence nepožádala o výmaz doručovací adresy, což stěžovatelka dokládá obsahem spisu. Tvrzení žalobkyně, že takovou žádost učinila, je zcela nepodložené. Postup městského soudu by vedl k tomu, že bude vždy nutné vycházet i ze zcela nepodložených tvrzení účastníků. Z těchto důvodů stěžovatelka nesouhlasí se závěrem, že prvostupňový orgán měl pojmout pochybnosti, zda má žalobkyně nadále přístup k adrese pro doručování.

[6] Stěžovatelka poukázala na závěry rozsudku NSS ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012 - 29, podle něhož není podmínkou doručení fikcí, že se adresát v místě doručování zdržuje. Zákon upravuje, na jaké adresy může být doručováno. Půjde vždy o adresu, na níž musí být adresát připraven písemnost převzít, přičemž primárně bude doručováno na adresu, již adresát uvedl v konkrétním řízení jako adresu pro doručování. I bez domovní schránky může být oznámení zanecháno na jiném vhodném místě. Prvostupňový orgán doručoval žalobkyni výzvu na adresu pro doručování, již uvedla a v té době nezrušila. Byla vyzvána k vyzvednutí písemnosti a řádně poučena. Došlo tak k platnému doručení fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu. Prvostupňový orgán nemohl vycházet z toho, že „adresát je na uvedené adrese neznámý“, když žalobkyni bylo na stejnou adresu později doručeno usnesení o zastavení řízení, a to tak, že na místě byla zanechána výzva k vyzvednutí písemnosti a žalobkyně si usnesení v úložní době vyzvedla. Tím je dokázáno, že k doručovací adrese měla stále přístup a nebyla na dané adrese neznámou osobou. Stěžovatelka poukázala také na rozsudek

pokračování

městského soudu ze dne 25. 10. 2018, č. j. 5 A 124/2015 - 38, a rozsudek rozšířeného senátu ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014 - 41, č. 3524/2017 Sb. NSS, z nichž také dovozují nesprávnost závěrů městského soudu.

[7] Žalobkyně ve vyjádření ke kasační stížnosti zopakovala, že ohlášením nové adresy místa pobytu měly prvostupňovému orgánu vzniknout důvodné pochybnosti, zda si mohla poštu nadále přebírat na adrese vyplněné ve formuláři v části F. Souhlasí s městským soudem, že účelem doručování je, aby se adresát mohl s písemností seznámit; nejde jen o formální postup neohlížející se na naplnění účelu doručování. Neplatnost doručení výzvy k odstranění vad žádosti fikcí způsobují dvě skutečnosti. Zaprvé, ze zmatečných dokladů poštovního doručovatele neplyne, že jí bylo na adrese pro doručování zanecháno poučení. Pro tento závěr neposkytuje správní spis dostatečnou oporu, naopak z dokladů lze dovodit pravý opak. Neprokazují proto, že došlo k zanechání výzvy. Zadruhé, během řízení změnila svoji ohlášenou adresu, a to prostřednictvím tiskopisu, který neumožňuje současné oznámení změny doručovací adresy. Žalobkyně trvá na tom, že při osobní návštěvě prvostupňového orgánu za účelem změny adresy pobytu vyjádřila svou vůli změnit doručovací adresu, k čemuž jí však pracovník prvostupňového orgánu nepředložil žádný další formulář, takže se musela spolehnout na to, že adresu aktualizuje, což se zjevně nestalo. O existenci usnesení o zastavení řízení se dozvěděla jen díky aktivitě obyvatel bytu na adrese pro doručování, kteří ji kontaktovali, a proto se dostavila na poštu k vyzvednutí zásilky. Dovožovat z toho, že byla schopná si zásilku i na staré adrese vyzvednout, je zcela nepřipadné, protože i doručení usnesení je třeba považovat za vadné. Odkázala na závěry rozsudku NSS ze dne 30. 5. 2013, č. j. 6 As 13/2013 - 33, a další judikaturu, která její stanovisko podporuje. Naopak vycházet z rozsudku rozšířeného senátu č. j. 3 As 241/2014 - 41 není možné, protože se týkal adresy trvalého pobytu, nikoli adresy pro doručování. Prvostupňový orgán měl v jejím případě získat pochybnosti o účinnosti doručování a výzvu jí opakovaně doručit na nově oznámenou adresu místa pobytu. Protože tak neučinil, postupoval v rozporu se zásadou vstřícnosti veřejné správy jakožto služby veřejnosti. Závěr, že při ohlášení změny místa pobytu měla ohlásit i změnu adresy pro doručování, považuje za přehnaně formalistický. Proto navrhla, aby NSS kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že byla podána včas a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Posoudil ji v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a z pohledu, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Před vlastním posouzením věci se NSS zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.], již stěžovatelka vznesla. Protože stěžovatelka neupřesnila, v čem nepřezkoumatelnost shledává, zabýval se jí NSS pouze obecně, jak to ostatně činí vždy z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Vycházel z ustálené judikatury, v níž se výkladem tohoto kasačního důvodu zabýval (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; či ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek netrpí vadami, které podle setrvalé judikatury zakládají tento kasační důvod. Právní i skutkové závěry městského soudu jsou jasné a srozumitelné, odůvodnění rozsudku není vnitřně rozporné, ale naopak konzistentní. Jeho dostatečnou kvalitu dokládá už to, že s ním stěžovatelka v kasační stížnosti věcně polemizuje. Její nesouhlas se závěry soudu, pro který podala kasační stížnost, nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku nezakládá. Tuto námitku proto NSS shledal nedůvodnou, načež přistoupil k přezkumu věcných námitek.

[11] Předmětem žádosti žalobkyně byl souhlas prvostupňového orgánu se změnou zaměstnavatele. O ni musí držitel zaměstnanecké karty jakožto o svého druhu povolení k dlouhodobému pobytu požádat podle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců, v němž jsou také specifikované náležitosti žádosti. Jak stanoví § 45 odst. 2 správního řádu, *[n]emá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64).* Podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu *[ř]ízení o žádosti správní orgán usnesením zastaví, jestliže (...) žadatel v určené lhůtě neodstranil podstatné vady žádosti, které brání pokračování v řízení.* Podmínkou pro to, aby mohlo být správní řízení zastaveno, je účinné doručení výzvy k odstranění vad žádosti. Nebyla-li totiž výzva účinně doručena, nemohla marně uplynout lhůta pro doplnění náležitostí žádosti.

[12] Mezi účastníky je sporná otázka, zda byla žalobkyni účinně doručena výzva k odstranění vad podané žádosti, a to ve formě přípisu ve smyslu § 45 odst. 2 správního řádu. Stěžovatelka v kasační stížnosti trvá na tom, že výzva k doplnění náležitostí žádosti byla doručena tzv. fikcí podle § 23 odst. 4 správního řádu dne 22. 7. 2019, tedy poté, co byla od uložení dne 11. 7. 2019 po deset dní připravena k vyzvednutí. Patnáctidenní lhůta pro doplnění náležitostí proto marně uplynula dne 6. 8. 2019. Městský soud toto doručení považoval za nezákonné, a proto neúčinné.

[13] NSS se ztotožňuje se závěrem, k němuž dospěl městský soud, tedy že za daných okolností nemohla být žalobkyni výzva účinně doručena fikcí. Neztotožnil se nicméně se všemi závěry, které městský soud učinil. Jeho právní závěry proto tímto rozsudkem částečně koriguje, aniž by kvůli tomu musel přistoupit ke zrušení rozsudku městského soudu, protože z podstatné části důvody pro zrušení správního rozhodnutí ob stojí (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 - 75, č. 1865/2009 Sb. NSS, body 66 a násl.).

[14] Pro posouzení účinnosti doručení písemnosti fikcí jsou zásadní konkrétní skutkové okolnosti vyplývající ze správního spisu. Žalobkyně podala dne 26. 3. 2019 žádost o souhlas se změnou zaměstnavatele. V části E „Adresa místa pobytu na území České republiky“ uvedla adresu P. Z. 2238/4, P. 2. Ihned pod ní je ve formuláři položka F „Adresa pro doručování“, doplněná instrukcí „Nepovinná položka. Vyplňte adresu, je-li odlišná od místa pobytu“. Žalobkyně sem uvedla adresu F. 1121/9, P. 7. Správní spis dále obsahuje kopie dvou formulářů oznámení změn. Na prvním (patrně č. j. OAM-83976/MC-2019) žalobkyně oznamuje změnu dlouhodobého pobytu z adresy Čs. P. 197, S., okr. Ch., na adresu P. Z. 2238/4, P. 2. U údaje „odhlášen dne“ je uvedeno 26. 3. 2019, tedy tentýž den, kdy došlo k podání žádosti. Druhé oznámení změn (patrně č. j. OAM-109937/MC-2019) oznamuje změnu dlouhodobého pobytu z adresy P. Z. 4, P. 2, na adresu H. 115/1, P. 10. Zde je u položky „odhlášen dne“ uvedeno datum 23. 4. 2019. Formulář neobsahuje žádný prostor pro prohlášení ohledně doručovací adresy (jejího zřízení, zrušení nebo potvrzení) a spis neobsahuje ani jiný doklad o tom, že se žalobkyně doručovací adresu u prvostupňového orgánu pokoušela změnit či zrušit.

[15] Výzva k odstranění vad žádosti ze dne 9. 7. 2019, jejíž doručení je klíčové, v záhlaví uvádí u žalobkyně adresu pobytu H. 115/18, P. 10 (v té době ohlášená adresa místa pobytu) a adresu pro doručování F. 1121/9, P. 7 (jak byla uvedena v žádosti). Podle obálky byla doručována doporučeně do vlastních rukou na adresu F. 1121/9, P. 7. Při doručování poštovní doručovatel údaj o adrese adresáta přeškrtnul, doplnil šipku a razítko „zpět“. V části „Prohlášení doručujícího orgánu“ je na obálce dále zaškrtnuto, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky, bylo mu zanecháno poučení a zásilka byla připravena k vyzvednutí, s datovým razítkem 11. 7. 2019. Razítko ani podpis pracovníka pošty nejsou vyplněny. Na zadní straně je uvedeno razítko „nezastižen dne 11. 7. 2019“ s nečitelným podpisem. V části „Prohlášení v případě vrácení zásilky“ je uvedeno, že adresát je na uvedené adrese neznámý, nemá schránku, zásilka byla připravena k vyzvednutí dne 23. 7. 2019 (přeškrtnuto), zásilka byla vrácena odesílateli dne 23. 7.

pokračování

2019 a zásilka byla vložena do schránky dne 23. 7. 2019. Na usnesení o zastavení řízení ze dne 10. 9. 2019 jsou uvedeny obě adresy, tzn. místa pobytu i doručovací, shodně jako ve výzvě ze dne 9. 7. 2019. Usnesení bylo opět doručováno na adresu pro doručování. Z připojené doručky plyne, že adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a poučen, písemnost byla připravena k vyzvednutí dne 12. 9. 2019, datum, jméno a podpis doručovatelky, a informace, že žalobkyně písemnost převzala dne 20. 9. 2019, stvrzená jejím podpisem.

[16] Právní úprava doručování dopadající na správní řízení podle § 42g odst. 7 zákona o pobytu cizinců vychází z § 169a zákona o pobytu cizinců, který obsahuje zvláštní úpravu oproti správnímu řádu. Podle jeho odst. 1 *[d]oručuje-li správní orgán prostřednictvím provozovatele poštovních služeb v řízení o žádosti podle tohoto zákona nebo v řízení o zrušení údaje o místě hlášeného pobytu cizince na území podle § 98a písemnost cizinci oprávněnému pobývat na území, doručuje cizinci pouze na adresu evidovanou v informačním systému cizinců podle § 158 odst. 3 nebo sdělenou podle § 19 odst. 3 správního řádu, a není-li údaj o této adrese veden, na adresu místa hlášeného pobytu cizince na území.* Odkaz na § 19 odst. 3 správního řádu je zřejmě nesprávný, protože problematika sdělené adresy pro doručování ve správním řízení je s účinností od 1. 7. 2017 upravena v jeho § 19 odst. 4: *Nevylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.* Navazující § 169a odst. 2 zákona o pobytu cizinců stanoví, že *[n]edošlo-li při doručování podle odstavce 1 k převzetí písemnosti cizincem nebo k jejímu doručení způsobem uvedeným v § 23 a § 24 správního řádu, doručuje se veřejnou vyhláškou.*

[17] Pokud si tedy žadatel v konkrétním řízení nezvolil adresu pro doručování, doručuje se mu na adresu místa hlášeného pobytu na území. Doručení je možné i náhradním způsobem, tzv. fikcí. Tento způsob doručení, upravený v § 23 a § 24 správního řádu, lze shrnout tak, že není-li adresát zastižen, je zásilka uložena a na místě mu je zanecháno oznámení o neúspěšném pokusu o doručení spolu s poučením a výzvou k vyzvednutí zásilky. Jestliže si adresát nevyzvedne uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, považuje se za doručenu posledním dnem této lhůty (§ 24 odst. 1 správního řádu).

[18] Nejvyšší správní soud přisvědčuje úvaze městského soudu, že doručení fikcí je charakteristické tím, že činí z doručení formalizovaný úkon, který nebere ohled na to, zda a kdy se účastník řízení s písemností skutečně seznámil. Jako takový má tento způsob doručení za cíl zamezit především obstrukčnímu postupu účastníka řízení, který by záměrně mařil doručování, a tím i postup v řízení. Tím je však v napětí s účelem doručování, kterým je zajistit, aby se účastník řízení s doručovaným dokumentem skutečně mohl seznámit. Proto může být náhradní doručení uplatněno jen tehdy, jsou-li pro to splněny zákonné podmínky (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2013, sp. zn. III. ÚS 272/13).

[19] Prvotní podmínkou pro to, aby mohla být písemnost doručena fikcí, je, že je doručována na správnou adresu v jejich zákonné posloupnosti. V tomto ohledu prvostupňový orgán nepochybil, jak uvedl již městský soud. Stěžovatelka uvedla v žádosti vedle adresy místa pobytu doručovací adresu (část F formuláře). Protože šlo o adresu sdělenou podle § 19 odst. 4 správního řádu, měl prvostupňový orgán doručovat podle § 169a odst. 1 zákona o pobytu cizinců primárně na ni. Tato doručovací adresa (Praha 7) nebyla shodná s její ohlášenou adresou pobytu, a to ani s jednou ze tří adres (Seč, Praha 2, Praha 10), které měla žalobkyně postupně během správního řízení ohlášeny, takže uvedení adresy pro doručování nebylo ani zřejmým omylem žalobkyně.

[20] Další podmínkou je, že po neúspěšném pokusu o doručení zásilky je o něm adresát informován uložení oznámení v domovní schránce nebo na jiném vhodném místě, spolu

s poučením a výzvou k vyzvednutí písemnosti. Zásilka je následně uložena a připravena k vyzvednutí (srov. § 23 odst. 4 a 5 správního řádu). Naplnění tohoto postupu musí být správní orgán schopen prokázat, přičemž bude obvykle vycházet z dokladů doručujícího orgánu, které mají průběh doručování osvědčovat (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 1. 2021, č. j. 8 Azs 92/2020 - 36, bod 13). Z praktického hlediska tak správní orgán vychází především z tzv. doručky, na níž musí být okolnosti doručování popsány.

[21] V nynějším případě má NSS za to, že vzhledem ke stavu, v němž se nedoručená zásilka obsahující výzvu ze dne 9. 7. 2019 vrátila odesilatel, nemohl prvostupňový orgán dovozovat, že tento postup byl naplněn v souladu se zákonem. Obálka zasílané písemnosti totiž postrádala některé náležitosti důležité pro ověření správnosti údajů na ní obsažených (jméno a podpis doručovatele, razítko a datum). Obsahovala také vzájemně protichůdné údaje o dni uložení a následném naložení s písemností, neboť téhož dne, totiž 23. 7. 2019, měla být podle prohlášení v případě vrácení zásilky jak „vrácena odesilatel“, tak „vložená do schránky“. Vzhledem ke zmatečnosti obálky, jež slouží jako hlavní důkazní prostředek pro ověření, že byly splněny všechny náležitosti doručování, nemohl prvostupňový orgán dospět k závěru, že byly prokazatelně splněny podmínky § 23 odst. 4 a 5 správního řádu, a že tudíž mohlo dojít po uplynutí lhůty podle § 24 odst. 1 správního řádu k doručení fikcí.

[22] Na rozdíl od městského soudu tak NSS nevidí prostor pro úvahy, zda měl prvostupňový orgán pojmout pochybnost o tom, že žalobkyně ztratila spolu s přestěhováním přístup k adrese pro doručování a fakticky se nemohla o doručování písemnosti dozvědět. Oporu pro své závěry proto NSS nehledal ve svém rozsudku č. j. 6 As 13/2013 - 33, v jehož bodě 22 se zabýval situací, kdy *„vznikly jíž v průběhu řízení důvodné pochybnosti o možnostech žalobce na této adrese zásilky přebírat a kdy evidovaná adresa jeho trvalého pobytu byla odlišná, [což] k závěru o doručení náhradním způsobem nepostačuje“*. Za důvod, proč nelze v případě žalobkyně hovořit o účinném doručení výzvy fikcí, NSS považuje už to, že pokus o její doručení a následující postup doručovatele nebyly za pomoci doručky dostatečně prokázány. Proto nebylo možno ověřit, zda byly splněny podmínky pro nastoupení fikce doručení.

[23] Městský soud označil v bodě 24 rozsudku za protimluv situaci, aby byl adresát neznámý na adrese pro doručování, od čehož spolu se známou informací o změně adresy odvíjel důvod pro pochybnosti prvostupňového orgánu o účinnosti doručení. Volba adresy pro doručování je nicméně v dispozici účastníka řízení, který nese odpovědnost za to, aby zajistil, že na uvedené adrese bude schopen poštu tím či oním způsobem přebírat. NSS nespojuje možnost doručit písemnost fikcí s podmínkou, že musí být adresát na dané adrese „známý“ (srov. rozsudek rozšířeného senátu č. j. 3 As 241/2014 - 41, bod 27). Ke stejnému závěru musí dospět i v případě, že bylo doručováno na adresu pro doručování zvolenou účastníkem řízení podle § 19 odst. 4 správního řádu. V této části tedy NSS úvahy městského soudu koriguje.

[24] Stěžovatelka v kasační stížnosti upozornila, že existence domovní schránky není podle judikatury NSS podmínkou nastoupení fikce, protože písemnost nemusí být po uplynutí úložní doby do schránky vhozena (rozsudek rozšířeného senátu č. j. 3 As 241/2014 - 41). Ostatně i v rozsudku č. j. 6 As 13/2013 - 33 NSS vycházel z toho, že oznámení mohlo být stále zanecháno na „jiném vhodném místě“ ve smyslu § 23 odst. 4 správního řádu, přestože adresát neměl zřízenou domovní schránku a byl na adrese neznámý. Dále stěžovatelka odkázala na rozsudek č. j. 7 As 130/2012 - 29, v němž NSS dovodil, že *„podmínkou fikce podle ust. § 24 odst. 1 správního řádu není, na rozdíl od předešlé právní úpravy, to, že se adresát v místě doručování zdržuje“*. Ovšem ani závěry judikatury, na něž stěžovatelka poukázala, nemohou zvrátit neprůkaznost postupu při doručení výzvy k doplnění náležitostí žádosti, jak byl výše popsán. Obálkou, na níž jsou výše popsaným způsobem nekompletní a zčásti protichůdné údaje, nelze v daném případě prokázat splnění podmínek pro platné doručení fikcí.

pokračování

[25] Stěžovatelka upozorňovala také na to, že se žalobkyni následně podařilo na adresu pro doručování doručit usnesení o zastavení řízení. Podle NSS však tato skutečnost nemůže ovlivnit závěry, k nimž dospěl výše. To, že byla později v řízení doručena jiná písemnost, nemá vliv na hodnocení průkaznosti doručení písemnosti jí předcházející. Ani této námitce proto nemohl NSS přisvědčit.

IV. Závěr a náklady řízení

[26] Z výše uvedeného vyplývá, že NSS neshledal napadený rozsudek městského soudu nezákonným z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. Pro správní orgán je pak závazný právní názor městského soudu korigovaný právním názorem Nejvyššího správního soudu (viz usnesení rozšířeného senátu č. j. 8 Afs 15/2007 - 75).

[27] Výroky II. a III. o náhradě nákladů řízení se opírají o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle které nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka ve věci úspěšná nebyla, neboť NSS neshledal důvodnost kasační stížnosti. Náhrada nákladů řízení jí proto nenáleží.

[28] Žalobkyně měla v řízení před NSS úspěch, má tedy vůči stěžovatelce právo na náhradu nákladů řízení. Sestávají se z odměny jejího zástupce JUDr. Maroše Matiaška, LL.M., advokáta se sídlem Oveňecká 78/33, Praha 7, který v řízení učinil jeden právní úkon, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů]. Odměna za jeden úkon právní služby činí podle § 7 bodu 5, aplikovaného na základě § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu, 3 100 Kč. Dále žalobkyni náleží 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobkyně doložil, že je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen „DPH“), je tato odměna a náhrada hotových výdajů navýšena o částku odpovídající DPH v sazbě 21 %. Celková výše odměny tedy činí 4 114 Kč. K zaplacení náhrady nákladů řízení byla stěžovatelce stanovena přiměřená lhůta v délce 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. října 2021

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu